

Gələn ilin bol məhsulu üçün

Taxil Qəbələnin sərvəti, həm də iqtisadiyyatının əsas sahəsi hesab olunur. Bu aparıcı sahənin dinamik inkişafını ardıcıl təmin etmək üçün son illər həyata keçirilən tədbirlər bu gün öz bəhrəsini verməkdədir. 10 il bundan əvvəl rayonda taxılçılığın itirilən şöhrəti hazırda özünə qaytarılıb. Təkcə onu demək kifayətdir ki, 2010-cü ildə rayon üzrə 57.400 ton taxıl istehsal olunmuşdursa, 2013-cü ildə bu rəqəm 65.400 tona çatdırılmışdır. Deməli, üç il bundan əvvəlki illərlə müqayisəyə görə rayon üzrə təkcə bu il 10 min ton çox taxıl istehsal edilmişdir. Bu il isə ötən ildəkindən 3.268 ton çox taxıl yığılmışdır. Eyni zamanda taxılçılar hər hektarın məhsuldarlığını 25,2 sentnerə çatırmağa nail olmuşlar. Dövlətin qayğısından ruhlanan «Gilan» MMC-nin, «Həsret» fermer təsərrüfatının kollektivləri cari ilin məhsul yığımını mövsümündə hər hektardan 35 sentnerə qədər məhsul toplamışlar. Bayramkoxalı, Kürd kəndlərinin və Nic qəsəbəsinin kollektivləri də taxıl istehsalında fərqlənmişlər.

Ay yarım bundan əvvəl taxıl biçini başa çatmasına baxmayaraq yənə sahələrdə qızgın iş gedir. Fermerlər və torpaq mülkiyyətçiləri gələn ilin bol məhsulunun etibarlı bünövrəsini qoymaq məqsədilə sahələrdə şum çıxarılmasına, toxumun təmizlənməsinə, mövcud texnikanın səpinə hazırlanmasına start veriblər.

Taxıl biçinində və səpində fermerlərin və fiziki şəxslərin yaxın köməkçisi olan «Aqrolizinq» ASC-nin rayondakı filialıdır. Bu kollektiv həmişə kəndlilərin yanındadır. Hazırda filialın xeyli sayda texnikası şum çıxarılmasında fəal iştirak edir. Bu da

işin sürətini gündən-günə artırır. Son məlumata görə əkinçilər 10 min hektardan çox sahədə yay şumu çıxarılmasına nail olmuş və bu iş davam edir.

Taxılçılıqda əsas mənbə olan toxum ehtiyatına da böyük yer verilir. Rayonda toxumçuluqla əsasən 5 təsərrüfat məşğul olur. Hazırda həmin təsərrüfatlarda toxum təmizlənmə işləri aparılır. Əsasın «Bezost-1», «Azəri», «Qobustan», «Şəki-1», «Azəri-1» buğda sortları və «Cəlilabad-19», «Qarabağ-7», «Qarabağ-21» arpa soltları təmizlənilir. Bundan başqa rayona yeni rayonlaşmış elit buğda toxum sortları gətirilmək üçün müəyyən işlər aparılır.

Yay şumu çıxarılmasında Qəbələ şəhəri, Kürd, Qaradeyn, Zaraqan, Aydınqışlaq kəndləri və Nic qəsəbəsi irəlində gedir. Toxumçuluq təsərrüfatlarında «Gilan» MMC və «Həsret» kəndli fermer təsərrüfatı toxumları təmizləyir və səpin üçün hazırlayır. Bu il onlar sahələrə daha yüksək reproduksiya toxum sortlarını səpməyi nəzərdə tutmuşlar. Eyni zamanda toxumçuluq təsərrüfatı ilə məşğul olan təsərrüfatlar öz istehsalından olan toxum sortlarından torpaq mülkiyyətçilərə münasib qiymətlə toxum satmağı nəzərdə tutmuşlar.

Fermerlər və torpaq mülkiyyətçiləri qeyd etdiyimiz ənənəyə sadıq qalaraq bu ilin payızında gələn ilin məhsulu üçün 25 min hektardan çox sahələrdə arpa və buğda əkməyi proqnozlaşdırmışlar. Aparılan hazırlıq işləri deməyə əsas verir ki, əkinçilər növbəti ilin bol məhsulun etibarlı bünövrəsini qoymaq məqsədilə bütün qüvvələri səfərbərliyə almışlar.

E. ŞƏRİFOV.

İbtidai təhsil—yeni baxışlar, təcrübələr və perspektivlər

Qəbələ şəhərində, «Qafqaz» resort hotelin konfrans zalında «İbtidai təhsil—yeni baxışlar, təcrübələr və perspektivlər» mövzusunda konfrans keçirilmişdir. Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə keçirilən

konfransda respublikamızın müxtəlif məktəblərindən 25 ibtidai sinif müəllimi iştirak etmişdir. Konfransda Azərbaycan müəllimləri ABŞ, Avstraliya, Türkiyə, Böyük Britaniya və Ukraynadan olan həmkarları ilə təcrübə keçmiş və inkişaf strategiyalarını müzakirə etmişlər.

Konfransda Təhsil Nazirliyinin aparıcı mütəxəssisi Afət Süleymanova, Avropa Azərbaycan Məktəbinin direktoru Amalya Sezgin, Avstraliyanın beynəlxalq təhsil mütəxəssisi Darlin Fişerin, Ukraynalı mütəxəssis Yuliya Naydanın, Bakı şəhər 102 saylı tam orta məktəbin müəllimi Bədirmisə Quliyeva, 202 saylı tam orta məktəbin müəllimi Sevil Namazova, Xızı rayonu, Giləzi qəsəbəsi M. Müşfiq adına tam orta məktəbin müəllimi Svetlana Əliyeva, Avropa Azərbaycan Məktəbinin müəllimi Təranə Sadıqzadənin məruzələri dinlənilmişdir.

Konfransda «İbtidai sinif müəllimlərinin qarşısında duran vəzifələr: beynəlxalq müqayisələr», «XXI əsr üçün kompetent müəllim kimdir? 28 ölkədə təbiiq olunan Beynəlxalq Addım-Ad-

dım Assosiasiyasının müəllimlər üçün yaratdığı peşəkarlıq standartları», «İbtidai sinif müəlliminin peşəkar keyfiyyətləri» mövzularında çıxışlar olmuş, müzakirələr aparılmışdır. Tədbirdə ibtidai təhsillə bağlı beynəlxalq

konfransın keçirilməsi təşəbbüsü yüksək qiymətləndirilmiş, ölkəmizdə bu mövzuda ilk dəfə təşkil edilən bu tədbirin əhəmiyyətinin yüksək olduğu vurğulanmışdır.

Avqustun 24—25-də isə «İnteraktiv nağıldanışma texnikası: Dialoji oxu üsulu oxucunu formalaşdırmağa necə kömək edə bilər», «İbtidai sinif müəllimlərinin peşəkarlığının artırılması və təkmilləşdirilməsində mentorluq yaranması», «Azərbaycan Respublikasında yeni dərslik siyasəti və yeni siyasətin formalaşması və həyata keçirilməsində orta məktəb müəlliminin rolu», «İbtidai sinifdə bacarıqların formalaşdırılmasına yeni baxışlar və müxtəlif strategiyalar», «İbtidai sinif müəllimlərinin gündəlik təcrübəsində sosial bacarıq və kompetensiyaların formalaşdırılması», «İbtidai təhsildə sosial bacarıqların formalaşması» mövzularında məruzələr dinlənilmişdir.

Zahir KƏRİMOV,
rayon icra hakimiyyətinin informasiya təminatı və təhlili sektorunun aparıcı məsləhətçisi.
Foto S. Umuyevindir.

Füzulinin işğalından 20 il keçdi

Füzuli dünyanın ən qədim diyarından biridir. Rayonun ərazisindəki Azix mağarası ilk insan məskəni olmasını sübut edir. Bu torpaq minilliklər boyu müxtəlif məşəqqətlərə məruz qalıb. Maddi-mədəniyyət abidələrimiz şovinizmin və daşnak siyasətinin qurbanlarına çevrildi. Keçmiş SSRİ-nin beynəlmilətçilik bayrağı altında həyata keçirilən bu çirkin siyasət ötən əsrin 80-ci illərindən sonra açıq-aşkar formada özünü göstərdi. Buradakı əcdadlarımızın yadigarları və tariximizin alt qatlarına məxsus maddi-mədəniyyət abidələrimizi məhv etmək, əsrlərin izlərini silmək onların əsas niyyəti idi. Nəhayət 23 avqust 1993-cü ildə xarici qüvvələr tərəfinlən gücləndirilmiş Ermənistan hücumlarına tab gətirməyən Füzuli rayonu işğal olundu.

Füzulinin tarixi çox qədim-

dir. Əsası 1827-ci ildə qoyulmuş rayonun ilk adı Qarabulaq olub. 1930-cu ildə sovet hakimiyyəti bir sıra digər yaşayış məntəqələrimizin adını dəyişdirərkən, Qarabulağın adını dəyişdirərək Qaryagin qoydu. Azərbaycan ədəbiyyatının banilərindən olan Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 400 illiyi şərəfinə rayonun adı yenidən dəyişdirilərək Füzuli adlandırıldı. Bu, xalqımızın ürəyincə oldu. Beləliklə, 1959-cü ildən Füzuli rayonu yarandı.

Digər işğal olunmuş rayonlarımızın ərazilərindəki kimi burada da daşnak tör-töküntüləri tarixi-memarlıq abidələrinə divan tutmuş, müqəddəs ziyarətgahları yerlə-yeksan etmişlər. Rayonun işğal altında qalıb talan olunan təkcə tarixi-mədəni, memarlıq abidələri deyil. Eyni zamanda rayonun inzibati ərazisinə daxil

olan yaşayış məntəqələrində işğala məruz qalan çoxsaylı sosial-mədəni-məişət, həmçinin kənd təsərrüfatı obyektləri də düşmənin əlinə keçib. Rayonun ərazisi 1386 kv.km, əhalisi 105 min nəfərdən çoxdur. Rayonda bir şəhər, bir şəhər tipli qəsəbə, 75 kənd və digər yaşayış məntəqələri var. Bu yerlərdən axan Qusarçay, Köndələnçay, Qozlu çay, Çərəkən, Xan Araz çayı hövzəsinin çayları-qollarıdır.

İşğala qədər yəni 23 avqust 1993-cü il tarixədək rayonda 70 kitabxana, 20 mədəniyyət evi, 45 klub, xalq və dövlət dram teatrları, 685 çap-payılıq 13 xəstəxana, 40 feldşer-mama məntəqəsi, 20 kinoturqum, texnikum, 2 texniki peşə məktəbi, 38 məktəbəqədər müəssisə, 2 muzey, stadion, 65 kolxoz və sovxoz, 12 fermer təsərrüfatı və digər obyektləri var idi. Füzulinin işğal

olunmuş digər rayonlarından fərqi bir də ondadır ki, onun bir çox yaşayış məntəqələrinin ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyun ayında xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı və birbaşa döyüş meydanlarına, səngərlərə gətməsi nəticəsində düşməni tapdaqından azad edilməsidir. Rayonun işğaldan azad olunmuş ərazilərində salınmış 13 qəsəbə və 20 kənd Füzuli əhalisinin doğma torpaqla ünsiyyət yerinə çevrilib. Həmin qəsəbələrə 12-si işğaldan azad edilən ərazidə yeni salınıb və məcburi köçkün ailələri burada müvəqqəti məskunlaşmışdır. Hazırda burada 51 min nəfər məcburi köçkün ailəsi yerləşdirilib.

1988-ci ildən başlayan erməni təcavüzünə qarşı barışmaz mübarizə aparan Füzuli əhalisi doğma torpaq uğurda sox igid verib. Müharibənin bu

ərazidə əsas ağırlığını rayonun Yağlıkənd, Qaçar Divanallar, Yuxarı və Aşağı Veyşəli, Qaradağlı, Üçbulaq, Arış, Qocəhmədli, Cuvanlı, Güzdək, Cəmilli, Mollavəli və digər kəndlərinin əhalisi cəkb. 1100 nəfərdən çox şəhid, yüzlərlə itkin vermiş Füzulidə bu gün 1500-ə yaxın əlil və şikəst də Qarabağın qaytarılması uğrunda hər an döyüşlərə atılmağa hazırdır və onlar Ali Baş Komandanın əmrini gözləyirlər. 20 il öncə itkin düşmüş, girov götürülmüş 113 füzulilidən soraq yoxdur. Füzuliyə erməni təcavüzü nəticəsində 36361 nəfər uşaq zərər cəkb ki, onlardan da 155-i yetim qalıb.

Füzulinin indi bizdə olan ərazisi işğaldan azad olunubsa, demək təcavüzün və separatizmin qurbanlarına çevrilmiş digər rayonlarımızı da xilas edəcəyik. Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev deyir.

Aslan CƏLİLOV.